

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНИЙ
ОСОБ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ.

РІК XXXII.

Ч. 251.

Джерси Сіті, Н. Дж., понеділок, 27 жовтня, 1924.

VOL. XXXII. No. 251.

Jersey City, N. J., Monday, October 27, 1924.

THREE CENTS

Оголошення податкових оплат
причиною замішання в Уряді

РОСКРИВАЮТЬ ПОДАТКОВІ КНИГИ.

ВАШИНГТОН, 23 жовтня. — Департамент скарбу заявив, що його податкові книги стоять твором для кожного, хто хоче в них глядати.

Деякі газети сейчас подали спис великих американських податковиків. Покажуться, що найбільше податку заплатила родина Форда, бо як 19 мільйонів доларів. Джон Д. Ракефелер Молодший заплатив близько півмільона, а його батько всего 124,000 доларів. Демократичний кандидат Дейвис заплатив річного податку понад 84 тисячі доларів.

ПРОГОЛОШЕННЯ ЗАПЛАЧЕНИХ ПОДАТКІВ ПОЛІТИЧНА
ШТУЧКА?

ВАШИНГТОН, 24 жовтня. — Отворені податкових книг уряду для публіки та оголошення податковців в газетах викликало таке замішання в самому податковому уряді, що урядники самі домагаються зміни закону або якогось урядового обмеження цього дозволу.

До того ж цей факт набирає політичного значення. Сенатор Гіллар, приміром, закидає республіканському уряду, що він оголосив ці податки в теперішню хвилю на те, щоб допомогти демократичному кандидату Дейвисові. Гіллар домагається від міністра скарбу Мелона проголошення тепер, кількох податку заплатив кожний кандидат на уряди президента й віцепрезидента Злучених Держав.

ЛА ФОЛЕТ ВІДПЕКУЄТЬСЯ ВІД ОХОТИ НИЩЕННЯ.

ТРЕНД РЕПІТС, Мічиген, 23 жовтня. — Підчас своєї кандидатської промови, виступаючи в селі Коалізо, сенатор Ла Фолет обурювався перед заходом республіканських агітаторів, які обжаловують його за охоту нищення. Ла Фолет каже, що коли можна кому закінчити деструктивну політику, то теперішньому республіканському уряду.

ДЕЙВИС ШЕ РАЗ ОСУДЖУЄ КУ-КЛАКС-КЛЕН.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 23 жовтня. — Джон Дейвис, демократичний кандидат на уряд президента Злучених Держав, заявив у своїй промові, що він виступив би за кожної тайної організації, яка старалася впливатимуть дорогою на державні уряди.

ВИБОРЧИЙ ВОРОЖЕБ.

ТНО ПОРК, 24 жовтня. — Джон Дейвис, демократичний кандидат, котрий приїждз сюди нині зі своєї агітаційної об'їздки по західних степах, заявив газетарям, що на його думку при виборах побити так він.

Що більше, конгрес буде мати більшість демократичну. Він опирає свою ворожбу на оцінку прийняття, які йому всього роблено по дорозі.

ХОЧЕ ПОВЯЗАТИ БАНДИТИВ З БОЛЬШЕВИЦЬКИМ
УРЯДОМ.

ШІКАГО, Іллінойс, 24 жовтня. — Чарз Смит, що свого часу служив у англійській шпійській службі, виступив тут перед зборами одного товариства поліційних агентів із заявою, що багато банківських рахунків, dokonаних у минулий рік, зроблено було на приказ большевицького уряду, котрий в сей спосіб мав би добувати гроші для свого удержання.

ПОБІДА ПРОГІБНИЦІ В КАНАДСЬКОМУ ПРОВІНЦІ.

ТОРОНТО, 24 жовтня. — Загальне голосування прогібниць, виказало, що населення ше дял в своїй більшості стоїть за прогібницю.

Голосування правда доказало, що сільське населення в більшості є вороже прогібницю, але за те, сільське населення йде за прогібницю.

СЛІДСТВО В СПРАВІ ВИБУХУ ГАРМАТИ.

ВАШИНГТОН, 24 жовтня. — Іміграційний уряд постановив відслати назад до Австрії одного австрійського генерала, котрий старався дістатися до Злучених Держав яко імігрант.

Генерал, котрого імени іміграційний уряд газетам не подає, не має ноги й не міг роздобути 500 доларів казнів, щоб дістатися тимчасово право виходу на беріг. Тому уряд прийшов до переконання, що генерал може легко стати публічним ти-гарем (исебракано).

ВЕРОВСТВО ЖІНКИ.

САН БЕРНАРДИНО, Каліфорнія, 24 жовтня. — В місцевому шпиталі вмирає від утрати крові й простуди пані Келті, котра жертвувала просто своєю життям для врятування своєї сестрички. 5-літньої дівчини.

Вони обидва та мучилися Келті-хвали дором: через Складисти Горі. Сестра нічого пітми вони не бачили долом: та вважали за атом у пропасть. Муж пані Келті погив на місці. Від молоді було далеко і пані Келті та дівчині грозна смерть як не від морозу, то від голоду. Щоби вдержати, при життю дівчинку, пані Келті протала собі ранні відомками шила та кормила своєю кровю дитину. В той спосіб дитина пережита три стравні доби, поки їх не наїшли люди. Дівчина вилічується скоро з простуди, але для її героїчної спасительки рятунку адля нема.

ВИЗНАЧА ПАНІ — ПОКАРАНА ЗА КРАДИЖ.

НЮ ЙОРК, 24 жовтня. — В сестрому суді засуджено нині за крадіж пані Джон Б. Кук, божа вальстичува лежко-го експерта в Сент-Джорд, в сестрі Конеттаті, та влітку з благо-діями діяльності в церкві того міста. Вона крапа жіночу одіж у найорських склепах.

ГРОМАДСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ
НА УКРАЇНІ

В міру того, як життя на У-країні укладалося в сталі форми, почали виникати різні громадські організації на основі приватної ініціативи і самодіяльності, які ставлять собі за ціль виконання тої чи іншої загальної корисної праці. Таких організацій є тепер уже багато, як нап. Товариство допомоги жертвам інтервенції. Доброхем, товариство авіації й повітроплавання, комісія допомоги дітям, товариство допомоги молодим дітям, товариства для поборювання неграмотності і т. п. Всі ті організації мають загально український характер, складаються переважно з некоммуністичних елементів і натурально, як і все в радянських республіках, нахочаться під овівчанням доглядом держави. Тепер виниціо питання про законодавче регулювання діяльності громадських організацій, які одна організація не втручавалась в компетенцію другої, щоб вони не приймали на себе таких функцій, які є ціло діяльності державних органів або законодавчих урядів організації державного характеру. В сій діль відбулася недавно нарада представників громадських організацій у Харкові, під проводом секретаря ВУВК-ту Буценка, на якій рішено утворити раду громадських організацій для регулювання та поділяння роботи кожної громадської організації у всеукраїнському маштабі. Нарада утворила комісію для вироблення проекту закону про раду громадських організацій.

ЗНИЖКА ЦІН НА ПРОДУКТИ.

На засіданню Української Економічної Ради (УЕР) з 22 IX, у. р. лівоміжам Народний Комісар Внутрішньої Торговлі про те, що ціни на зерно спадають. Жито спало на 2 копійки а пшениця на 11 копійок на нуді. Пересічна ціна на жито 80 копійок за пуд, а на пшеницю 1 карб. 32 кап. за пуд. Ціна на сіль понизилася на 11 прощ., на цукор рафінований піднялася, а на цукор пісок незмінна. Ціна на тютюн пісоквина в Харкові на 18 прощ., а в Києві на 31 прощ. Олій волоський 4, 3 прощ.

НА РИСЬКІЙ ГРАНИЦІ.

Недавно заарештовано поліційну ставішню в Куркові на Волині, що під Вельборном диверсіяна Ватага грабить хутір. Виславі поліцаї застали трьох узброєних людей, які на вид поліції забарикадувалися і почали пальбу з крісів та гранат. Підчас стрілянини згорів хутір до тла. Навесніки мали золотину. Нічо і. м. нападла ватага зажегав 30 людей на хуторі Ватагиного коло Рівного. Забаривши хутор, ватага підпала хутір і вийшовши в на-прямі села Тесового де підпалили 4-х людей загорили. Рядили в напирі. Голці, організації диверсанти село Семієво. За на-пасниками заряджено "полиці".

ШТУЧНА НАФТА.

Паризький "Матен" повідомляє, що на ондолошному засіданню конгресу для штучного палива, оголосили один французький професор свій спосіб фабрикації нафти з зирячаних рослинних товщів. Ця штучна нафта має мати усі хімічні при-кмети природної.

УКРАЇНІЗАЦІЯ ШІКЛІ.

Школи у харківській, охтирській та сумській округах цілком українізовано. В округах зюмський та купяцький українізації почнуться на прох-зі ільоту року.

Третій Конгрес
Об'єднання.

На підставі § 20-статута Об'єднання і ухвала Головного Уряду з дня 26-ого серпня с. р. подается до загального відома, що Третій Конгрес Об'єднання Українських Організацій в Америці відбудеться дня 28. жовтня, 1924, в Філадельфії, Па. в галі Американських Українців Горожан при 847 Норт Френклін Стр.

Конгрес почнеться точно о 9-тій годині рано і буде тривати один день.

ПРОГРАМА КОНГРЕСУ:

1. Отворені Конгресу.
2. Заїт уступального Уряду.
3. Дискусія.
4. Мисла статута.
5. Реферати:
 - а) Політичне положення українських земель.
 - б) Які обовязки тяжать на американських Українцях в зматіянні українського народу до добуття державної незалежності.
 - в) Про реорганізацію української школи в Америці.
6. Ухвалення резолюцій.
7. Ухвалення абсолютної уступального Уряду.
8. Вибір повного Уряду.
9. Біжучі справи:
 - а) Справа дому Народного Комітету в Нью Йорку.
 - б) Запити і внесення.

Статут Об'єднання підписали: Український Народний Союз, Провидіння, Січова Організація, Ліга Горожан, Ліга Ветеранів, Народна Поміч, Згода Братств та декілька менших самостійних товариств. Всі відділи згаданих організацій, оскільки склали, або зложать жертви на вильову боротьбу (які народний податок, або з виразним зазначенням на певну цілу а краю як на Рідну Школу, політичну пропаганду, боеву акцію і т. п.) мають право вислати делегатів на Конгрес.

Кожний делегат мусить виказатись повноваженням свого товариства.

ЗА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ:

о. Володимир Сполітакевич, предс. Дмитро Штогріні, секр.

ПОЧТА В ПЕЧЕРАХ.

В південній Тиролі, що належить тепер до Італії, є славіні печери. Великі маси людей приїждять їх оглядати. Для тих то відвідувачів утворено окремо спеціальний поштовий уряд, що міститься в самих печерах. Уряд цей виває 70,000 листівок за один день.

РАДИОКОНЦЕРТИ В ПОИЗДАХ

Німці задумують завести радіоконцерти в поїздах для розриву подорожних. В першу чергу мали бути установлені радіопарти в поїздах на шляху Берлін-Ганновер і Берлін-Гамбург. Перші підготовки вже зроблено. Подорожні, що їдуть тим лініями користуватимуться радіоконцертами вже 1-го жовтня 1924. р.

РОЗСИЯННЯ МЕКДАНЕЛА.

Недавно Мекданела для знати поліції, що в часі їзди з дому до Лондону загубив важкі державні папери і 250 фунтів стерлінгів. Поліція перешукала усю дорогу, але даремно. Аж детективи знайшли гробу з тими паперами і гроши в домі Мекданела, де він їх забув в їздаючи з дому.

УКРАЇНСЬКА РАДА В ПАРИЗІ.

В Парижі утворилася Українська Рада для оборони інтересів української нації і її стремління до соборності й незалежності.

САМОГУБСТВО.

Дня 15 м. м. повисився в Братині, товмального повіту Дмитро Терещаківський, який зарігався. Причиною одержаного кроку була невдача в суді жонку.

АРЕШТИ СЕРЕД ДІТЯ НА ВОЛИНІ.

Недавно тому арештувала польська поліція в Дубні 13 молодих хлопців з яких найстаршому 19 літ. Хлопців, які заходилися над організації Пласту, арештовано під заміном антипальствової діяльності.

ПОЛЬСЬКІ ШКОЛИ НА УКРАЇНІ.

Московська "Правда" повідомляє, що на радянській Україні є тепер 233 польські школи до яких ходять 11,000 дітей. Крім того для значної польської меншости на Україні, хочуть відкрити в Києві середню факхову школу і бібліотеку та осунати педагогічний журнал.

ПАДЕРЕВСЬКИЙ У ПОЛЬЩІ.

Чисописи доносить, що Падеревський вертає в жовтні до Польщі, але тепер уже не як неформальний політик, але як пияніс. Перший свій виступ заповів Падеревський у Польщі.

ПОЛЕКШІ ДЛЯ КОЛОНІСТІВ

Польська влада дає колоністам, які їдуть до своїх поселень на "кресів" пільні рід полески. В першу чергу безплатний переїзд для колоністів і родини та знижка оплати (до половини) за переїзд вантажів.

Англійське правительство кар-
тає большевицький уряд за
глулу пропаганду.

ЛОНДОН, 28 жовтня. — Англійське правительство перешукає тайні большевицькі лист, в якому московські большевицькі спілкуються ширити "революційну" пропаганду в Англії.

Сей лист Григорія Зімова, голови "третього міжнародного", до лівів незмітливості горстні англійських комуністів, в якому він визнає їх до... революції в Англії і бунтовати в Англії.

Одержавши сей лист з уруку, англійське міністерство закордонних справ, вислало протест до тутешнього большевицького представника Кріста Раконського, в якому признає большевицький уряд до одвічальності за пропаганду Зімова і каже, що коли його уряд не віне додержувати договори, то нехай жадних договорів не заключає.

Вона значиме, що по таких виступах жадна з держав не схоче з большевицькими заключувати ніких умов.

Кажуть, що правительству Мекданела нарком оголосило сей лист і відповів, щоб показати інформам, що воно не одушевляється московськими большевицькими.

ДЕ ВАЛЕРА ЗНОВУ В АРЕШТІ.

ДАБЛІН, столиця Ірландії, 24 жовтня. — В Олстері (північній Ірландії) увязнено провідника ірландських республіканців Імона де Валеру, котрий поїхав туди промовляти на вічу.

ФОН ТІРПІЦ ПРО НІМЦІВ.

БЕРЛІН, 24 жовтня. — Бувший німецький адмірал а тепер лівер консерватив, фон Тіріці, написав книжку про упадок німецької світової держави.

В сій книжці каже він, що Німці не виявили спосібности ні зрізати до будовання й удержання світової держави.

НОВИЙ АМБАСАДОР.

ПАРІЖ, 24 жовтня. — Французький кабінет потвердив номінацію Дешнера на становище французького амбасадора у Вашингтоні.

БУЧІ НА ВИБОРЧИХ ВІЧАХ.

ЛОНДОН, 24 жовтня. — Бучі на виборчих вічах тривають далі. Нині розбили реуніи вже робітничого кандидата Стефана Кезал. Його побито і він лежить хорий.

СОЦІАЛІСТИ ЗА ПІДНИЖКОЮ ПЛАТЕНЬ.

БЕРЛІН, 24 жовтня. — Німецькі соціалісти у виборній агіт-паші через федеральну праці, яка в їх руках, видивити кляч планів платень для робітників. Вони докочують правительству, що воно звинувало, що теперішній зарібок робітників вносить лиш 8 доларів тиждень.

НОВИЙ ЛІДЕР НІМЕЦЬКИХ КОНСЕРВАТИВІВ.

БЕРЛІН, 24 жовтня. — Провідник німецьких консервативів др. Оскар Гергт уступив. На його місце має прийти бувший адмірал фон Тіріці.

ДОВЛЯТЬ КОМУНІСТІВ.

БЕРЛІН, 24 жовтня. — З міста Ганновер повідомляють, що там поліція увязнила 300 комуністичних агітаторів.

НЕВДОВЛЕНІ З ЕБЕРТА.

ПАРІЖ, 24 жовтня. — Французькі урядовці і політики недоволені, що президент Німеччини Фрідріх Еберт сказав у дещо до президента Вестфалі, що мешканці Рурщини важко пригнічені.

ПОШАНОВАННЕ ІБАНЕСА.

ПАРІЖ, 24 жовтня. — Французькі письменники ухвалили прийняти в честь славного еспанського письменника Вісента Ібанеса Ібанеса.

На пригінт мав бути прем'єр Еррро, але в останній хвилі звинувся, кажучи, що не має часу. Вгадують, що він не явився тому що Ібанес тепер виступає проти еспанського моралі Альфонса.

ПРИЗНАЄ ПАПСЬКІ ТИТУЛИ.

РИМ, 24 жовтня. — Італійське правительство постановило, що призначати шляхотські титули на владі відомим особам Італії.

ЖИДІ В ПАЛЕСТИНІ.

ЖЕНЕВА, Швейцарія, 24 жовтня. — Жидівська соціалістична організація подіє до відомо, що від часу окупції Палестини Англією імігрувало туди 38,000 жидів.

Загальне тепер жидів в Палестині понад 100,000 осіб. Жидів-хліборобів у Палестині небагато. Вони мають від уряду земельного 187,000 акрів.

У підприємств в Палестині умістня Жиди за останні роки 27,000,000 доларів.

ЗАТОВРІ НА ЖИТТЄ КЕМАЛА ПАШІ.

ПАРТРОП, Туреччина, 24 жовтня. — Турецька влада увязнила тут в Вірмен, котрих підозріває о змову на убитті президента Туреччини Мустафи Кемаля паші.

ЗМЕНШЕННЯ ВІДЛІТКУ НА АРМІЮ.

ПАРІЖ, 28 жовтня. — Білословна комісія французького парламенту обсягає анкету на армію в Бельгії на сляхотичний рік о 70,000,000 франків.

MORTGEMPTON, PA.

239 West 42nd Street, Room 803
NEW YORK, N.Y.